

CSM – 1/15

Odia Language

Time : 3 hours

Full Marks : 300

*Candidates should attempt **all** questions.*

The figures in the right-hand margin indicate marks.

*Answer must be written in **Odia**.*

1. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ହଜାର ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ : 100
(କ) ଆତଙ୍କବାଦ
(ଖ) କଳବ୍ୟାୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ
(ଗ) ଓଡ଼ିଶାର ହସ୍ତଶିଳ୍ପ
(ଘ) ମାନବାଧିକାର
(ଙ) ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା
2. ପ୍ରାୟ ଏକ ଶହ ଶବ୍ଦରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଶେଷୋକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଲେଖ : 20
(କ) ଅକାଳେ ନିୟମ ନାହିଁ
(ଖ) ବାହାଘରବେଳେ ବାଜଗଣରୁଆ
(ଗ) ଡେଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡରେ ଠେଙ୍ଗା
(ଘ) ଜୋଲ ଭିତରେ ମୁଷା

3. ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ପରିଚ୍ଛେଦକୁ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ପାଠକରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ : 5×6 = 30

ନିଜ ଦେଶକୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମନେକରିବା ମାନବ ଜାତିର ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଷତି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜ ଦେଶର ସଂସ୍କୃତି, ସଭ୍ୟତା, ରୁଚି ଓ ଲୋକ ଚରିତ୍ରର ବାସ୍ତବ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇଛି । ଏ ଯୁଗରେ ସବୁ ଦେଶର ଲୋକେ ଅନ୍ୟଦେଶ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ନକରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ ଓ ନିଜର ଭୁଲ ବିଚାର କରି ଶିଖିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଭୟ ଦୂରହେବ । ବିଜ୍ଞାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ମାରଣାସ୍ତ୍ର ସବୁ ତିଆରି ହୋଇ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ଧ୍ବଂସ କରିଦେବାର ଯେଉଁ ଭୟ ରହିଛି, ସେଥିରେ ବିଜ୍ଞାନକୁ ଦୋଷ ଦେବା ଯଥାର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ । ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଅନ୍ୟଦେଶର ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାର ମନୋଭାବ ଦୂର କରିବାକୁ ହେବ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁ ଜିଣିଲେ ରାଜତୁଲାଭ ଓ ମଲେ ସ୍ୱର୍ଗଲାଭ — ଏ ପ୍ରକାର ମାରାତ୍ମକ ପ୍ରଚାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ସବୁ ଦେଶରେ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜନମତ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଚିତ । ବୃଥାଗର୍ବ, ଅହଙ୍କାର, ସ୍ୱାର୍ଥସିଦ୍ଧି ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁ ସବୁ ମନୋଭାବରୁ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା, ସେ ମନୋଭାବ ଆଜିଯାଏ ରହିଥିବାରୁ ସବୁଦେଶର ଲୋକମାନେ ଯୁଦ୍ଧର ବିଭୀଷିକା ପ୍ରତି ସଚେତନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବାର ଭୟ କମୁନାହିଁ । ରାଜନୀତିଜ୍ଞମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ହେତୁ ସାମୟିକ ଭାବେ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ହୁଏତ ଯୁଦ୍ଧଭୟ ବନ୍ଦ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ନହେଲେ ସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତି ଅସମ୍ଭବ । ଆଜି ପୃଥିବୀରେ ଯୁଦ୍ଧ ନହେବାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଉଛି କୌଣସି ଦେଶ ଯୁଦ୍ଧକରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଜୟର ଆଶା ରଖିନି । ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲେ ଶତ୍ରୁ ଦେଶ ସହ ନିଜ ଦେଶ ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀରୁ ଲୋପ ପାଇଯିବ — ଏ ଭୟ ସବୁ ଦେଶର ଅଛି । ଯଦି ଆମେରିକା ବା ରୁଷିଆ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦେଶର ବିଶ୍ୱାସ ଥାଆନ୍ତା

ଯେ ଯୁଦ୍ଧଲାଗିଲେ କେବଳ ଅନ୍ୟଦେଶଟି ଧ୍ବଂସ ପାଇବ, ତେବେ
 ହୁଏତ ଅନେକ ଦିନରୁ ଦୁଇଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ
 ଲୋପ ପାଆନ୍ତାଣି । ପୂର୍ବେ ଯେପରି ନିଜ ଦେଶର ଧର୍ମରେ
 ଅନ୍ୟଦେଶର ଲୋକଙ୍କୁ ଦୀକ୍ଷିତ କରାଇବାପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ହେଉଥିଲା,
 ଏ ଯୁଗରେ ସେହିପରି ଆଦର୍ଶଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟରୁ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ଭୟ
 ରହିଛି । ନିଜ ନିଜର ରାଜନୈତିକ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ
 ଓ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ଭୟ ସବୁବେଳେ ରହିଛି ।
 ମଧ୍ୟଯୁଗ ଇଉରୋପରେ କ୍ୟାଥଲିକ୍ ଓ ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟାଣ୍ଟମାନେ ପରସ୍ପରର
 ସମ୍ମୁଳ ବିନାଶପାଇଁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । କ୍ୟାଥଲିକ୍ ଓ
 ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟାଣ୍ଟ ରାଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଦୁଇ ସଂପ୍ରଦାୟ
 ପରସ୍ପରକୁ ହତ୍ୟାକରି ଶେଷରେ ଉପଲବ୍ଧ କଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ
 ସଂପ୍ରଦାୟ ଅନ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ବିନାଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳରେ
 ଦୁଇ ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସହନଶୀଳତା ଦେଖାଗଲା ଓ ସେମାନେ
 ଏକତ୍ର ବସବାସ କଲେ । କ୍ୟାଥଲିକ୍ ଓ ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟାଣ୍ଟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରଥମରୁ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇନଥିଲେ ସହନଶୀଳତା ପ୍ରକାଶ ପାଇନଥାନ୍ତା
 ବୋଲି ଭାବିବା ଭ୍ରମାତ୍ମକ । ବିନା ରକ୍ତପାତରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଚୀନରେ
 ପ୍ରସାର ଲାଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଓ କନ୍ଫୁସିୟସ୍ ଧର୍ମ
 ଚୀନରେ ଏକ ସମୟରେ ରହିପାରିଥିଲେ । ଭାରତରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜତ୍ବ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧ ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରଚାର
 କରିଥିଲେ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କର
 ଅତୀତରେ ଅଧିକ ସହନଶୀଳତା ଥିଲା । ଏ ଯୁଗରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ
 ଓ ମତବାଦର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହନଶୀଳତା ରହିଲେ ହିନ୍ଦୁ,
 ମୁସଲମାନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ, ଅଣ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ, କଳା-ଗୋରା
 ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀଗତ ଓ ଆଦର୍ଶଗତ ଭେଦଭାବ ଦୂର ହୋଇ
 ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- (କ) ନିଜ ଦେଶକୁ ଅନ୍ୟଦେଶଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମନେକରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କାହିଁକି ?
- (ଖ) ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁ ଜିଣିଲେ ରାଜତ୍ବ ଲାଭ ଓ ମଲେ ସ୍ବର୍ଗ ଲାଭ — ଏଭଳି ପ୍ରଚାର ମାରାତ୍ମକ କାହିଁକି ?
- (ଗ) ଆମେରିକା ଓ ରୁଷିଆ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ନହେବାର କାରଣ କ'ଣ ?
- (ଘ) ଅତୀତର ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ଅଧିକ ସହନଶୀଳ ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯାଇଛି ?
- (ଙ) ପୃଥିବୀରେ ସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତି କିପରି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ ?

4. ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କର :

2×15 = 30

- (କ) The first half of the nineteenth century saw an enormous increase in population all over Europe.
- (ଖ) Population from rural areas migrated to the cities to live in over-crowded slums.
- (ଗ) Language played an important role in developing nationalist sentiments.
- (ଘ) A centralised administrative system was put in place and it formulated uniform laws for all citizens.
- (ଙ) Liberalism stands for freedom of markets and the abolition of state imposed restrictions on the movements of goods and capital.

- (७) Mahatma Gandhi declared Vinoba Bhave as his spiritual heir.
- (८) A child gets exposed to a language through listening and speaking and uses it through reading and writing.
- (९) In India Lotus is regarded as the sacred flower and treated as the symbol of purity from ancient period.
- (१०) It is not ethical to promote cigarettes through advertising.
- (११) There will be rich and poor for all eternity.
- (१२) He described himself as an egalitarian.
- (१३) She refused to answer questions that infringed on her private affairs.
- (१४) The court absolved him of all responsibility for the road accident.
- (१५) Tourism promotes national integration, provides support to local handicrafts and cultural pursuits.
- (१६) India is well-linked with the rest of the world despite its vast size, diversity and linguistic and socio-cultural plurality.

5. ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ପରିଚ୍ଛେଦର ସାରାଂଶ ପ୍ରାୟ ତିନିଶହ ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।
ଲେଖାଶେଷରେ ସାରାଂଶରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ସଂଖ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

40

ସାଧାରଣତଃ ରାଜନୀତିକ୍ଷେତ୍ର ଓ ନୈତିକତାକ୍ଷେତ୍ର ପରସ୍ପର ଠାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଥାଏ । ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିତ-ଅହିତ, ନ୍ୟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ମାତ୍ର ଏହି ସାଦୃଶ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ମୌଳିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଅଛି । ଉଭୟେ ସେଥିପାଇଁ ଏକ ନୁହନ୍ତି । କାରଣ ରାଜନୀତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟବିଶେଷର ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବହିଃ ପରିଣତି ବା ଫଳ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ନିରୂପିତ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ନୈତିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କର୍ତ୍ତାର ଅଭିପ୍ରାୟ ବା ମନୋବୃତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତସ୍ୱରୂପ, ଧର, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷୀକୁ ହୁରୁଡ଼େଇ ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଚାଲିତ ହୋଇ ତାହା ଆଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଟେକାଟିଏ ପକାଇ ଦେଲା । ମାତ୍ର ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ସେହି ବାଟ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ଜଣେ ପଥକ ଉପରେ ଟେକାଟି ପଡ଼ି ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡିଆ କରିଦେଲା । ଏହି କର୍ମଟିକୁ ଯଦି ରାଜନୀତି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କରାଯାଏ, ତାହାହେଲେ ଏହାର ଫଳ ବା ବହିଃ ପରିଣାମ ଭଲ କି ମନ୍ଦ, ବିଚାର କରି କର୍ତ୍ତା ଦୋଷୀ କି ନିର୍ଦୋଷ, ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥାଏ । ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କର୍ମଟିର ଫଳ ପଥକର କ୍ଷତିକାରକ ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜନୀତି କହିବ, କର୍ତ୍ତା ଅପରାଧୀ ଓ ତେଣୁ ଦଣ୍ଡନୀୟ । ମାତ୍ର ନୈତିକତା ଭିତ୍ତିରୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେବ — କର୍ତ୍ତା କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ଅଭିପ୍ରାୟ ମନ ମଧ୍ୟରେ ପୋଷଣ କରି ଟେକାଟି ପକାଇଥିଲେ ? ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟଟି ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ କର୍ତ୍ତା ପଥକ ପ୍ରତି କୌଣସି ହିଂସା ପୋଷଣ କରି ନାହାନ୍ତି କି ପଥକକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଟେକାଟି ପକାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥଳେ କର୍ତ୍ତା ଦଣ୍ଡନୀୟ ନୁହନ୍ତି । କାରଣ, ପଥକକୁ

କ୍ଷତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଚାଲିତ ହୋଇ ସେ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରି ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ କହିବାକୁ ହେବ, ରାଜନୀତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ବାସ୍ତବମୁଖୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ବାହ୍ୟ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ମାତ୍ର ସେଗୁଡ଼ିକର ନୈତିକତାମୂଳକ ବିଚାର ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ – ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ତ୍ତାର ମନ ମଧ୍ୟରେ କଳ୍ପିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଔଚିତ୍ୟ ବା ଅନୌଚିତ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସାମୁହିକ ସୁଖସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ନୈତିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନବର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚରିତ୍ରର ଉତ୍କର୍ଷ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି କର୍ମପନ୍ଥା ଓ ତାହାର ଔଚିତ୍ୟାନୌଚିତ୍ୟ ନିରୂପିତ ହୋଇଥାଏ ।

ରାଜନୀତି କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବିଚାର କଲାବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରସୂତ ଫଳର ସୁବିଧାଜନକତା ବା ଅସୁବିଧାଜନକତା ବିଚାର କରିଥାଏ । ମାତ୍ର ନୈତିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁବିଧାଜନକତା କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁମୋଦନୀୟତାର ମାପକାଠି ହୋଇନପାରେ । କାରଣ ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଏ, ଗୋଟିଏ ଅନୈତିକ ବା ଅନ୍ୟାୟ କର୍ମ ଲୋକମାନଙ୍କର ସୁଖସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟର ଅନୁକୂଳ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ନୈତିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ଉକ୍ତ କର୍ମ ସର୍ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବରଂ ଏକ ଅନୁଚିତ ଉପାୟରେ କେବଳ ସୁବିଧାଜନକତା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ, ମିଥ୍ୟା କହି କୌଣସି ସାଧାରଣ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ କଲାବେଳେ ରାଜନୀତିକ ବିଚାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେବଳ ଫଳପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଉକ୍ତ ମିଥ୍ୟାକଥନରୂପ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନୀୟ ବୋଲି ମନେକରୁଁ । ମାତ୍ର ଏହା ଏକ ପ୍ରତାରଣା । କେବଳ ସୁବିଧା ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଆନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଜଗତକୁ ମିଥ୍ୟାର ପ୍ରବଞ୍ଚନାରେ ପକାଇବା ନୈତିକତାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କୌଣସିମତେ ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ ।

ପୁନଶ୍ଚ ରାଜନୀତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଣାମ ବା ଶେଷପଲ୍ଲର ଉପକାରିତା ବା ଅନୁପକାରିତାରୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ଔଚିତ୍ୟାନୌଚିତ୍ୟ ନରୂପିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୀତି ହେଉଛି — କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଣାମ ଭଲ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅନୁମୋଦନୀୟ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଉଚିତ ବା ନ୍ୟାୟାନୁମୋଦିତ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଥାଏ । ମନେକର, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଧନାତ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଧନ ସମ୍ପଦ ଅପହରଣ କରି ତାହାର ବିନିଯୋଗରେ ସମାଜର ଏକ ହିତକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ିଲେ । ଅନୁଷ୍ଠାନଟିର ହିତକାରିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉକ୍ତ ପରଧନାପହରଣ କାର୍ଯ୍ୟଟି ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରୁ ସମର୍ଥନ ପାଇଥାଏ । ମାତ୍ର ନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟିର ଉପାୟ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଉପେୟ ବା ପରିଣାମ ଯେତେ ଶୁଭାବହ ହେଲେ ବି କୌଣସିମତେ ଅନୁମୋଦନୀୟ ନୁହେଁ । କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟଟି କର୍ତ୍ତାର ଅନ୍ୟାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉପାୟ ଓ ଉପେୟ, କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ତାହାର ପରିଣାମ ଉଭୟେ ସତ୍ତ୍ୱ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହିପରି ସାଧାରଣତଃ ରାଜନୀତି ଓ ନୈତିକତା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ର ପରସ୍ପରଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ଏହି ବିଭିନ୍ନତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଭୟେ ପରସ୍ପରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍, ଏହି ମତରେ ରାଜନୀତି ନୈତିକତା ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇପାରେ ତଥା ନୈତିକତାର କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ରାଜନୀତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହାଛଡ଼ା ଆଉ ଏକ ମତ ଇଟାଲୀୟ ପଣ୍ଡିତ ମାକିଆଭେଲିଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଅଛି । ତାହା ହେଉଛି ରାଜନୀତି ଓ ନୈତିକତା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମନ୍ୱୟ ବା ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନ ପାରେ । ରାଜନୀତିକ୍ଷେତ୍ର ନୈତିକତାର କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଆତ୍ୟନ୍ତ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି, — ରାଜନୀତିରେ ନୈତିକତାର ସତ୍ତା ରହି ନପାରେ । ତାଙ୍କର ମତ, ରାଜା

ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅଧିନାୟକଭାବରେ ଶୃଙ୍ଖଳାସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ସମୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ହତ୍ୟା, ଅପହରଣ ପ୍ରଭୃତି ଯେ କୌଣସି ଅତ୍ୟାଚାରସମ୍ବଳିତ ନୀତି ଅବଲମ୍ବନ କରିପାରନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନୈତିକତା କୌଣସିମତେ ବ୍ୟାହତ କରି ନ ପାରେ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଦେଶରକ୍ଷା ପାଇଁ ଶତ୍ରୁର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ପରାହତ କରି, ତାହାର ଧନବଳ ତଥା ଜନବଳକୁ କଲେ ବଳେ କୌଶଳେ କରଗତ କରି, ରାଜଶକ୍ତି ଦେଶବାସୀଙ୍କର ପ୍ରିୟପାତ୍ର ହୋଇପାରେ । ରାଜନୀତିକ୍ଷେତ୍ର ନୈତିକତାର ମାନଦଣ୍ଡରେ ଚାଲିତ ହେବା କୌଣସିମତେ ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ । ଏହି ମତରେ ରାଜାଙ୍କର ବାଣୀ ବା ଆଦେଶ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ନୀତି । ରାଜା କୌଣସି ନିୟମ ବା ଆଇନ୍‌ର ଅଧୀନ ନୁହନ୍ତି ଓ ସେଥିପାଇଁ ନୈତିକତାର ବନ୍ଧନ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମତଦ୍ୱୟରେ ରାଜନୀତି ଓ ନୈତିକତା, ଉଭୟର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଅଛି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ କେତେକ ପଣ୍ଡିତ ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବାର ମତ ପ୍ରଖ୍ୟାପନ କରିବାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ମତରେ ରାଜନୀତି ଓ ନୈତିକତା ପରସ୍ପର ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ — ଏକ ଅନ୍ୟଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୁହେଁ । ଏହି ମତଟି କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ପଣ୍ଡିତଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଦୁଇ ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇଥାଏ । ହବ୍ସ ଓ ବେନ୍ ନାମକ ଦୁଇଜଣ ଇଂରେଜ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମତରେ ନୈତିକତା ରାଜନୀତିର ଅନ୍ତର୍ଗତ — ରାଜନୀତିର ଏକ ଶାଖା ମାତ୍ର । ଏମାନଙ୍କ ମତରେ ରାଜନୀତିରୁ ହିଁ ନୈତିକତାର ଉତ୍ପତ୍ତି ଘଟିଅଛି । ତେଣୁ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ନୀତି ବିରୋଧରେ ନୈତିକତା ଯାଇ ନପାରେ । ଏହି ମତରେ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର ରାଜନୀତିଶାସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ — ରାଜନୀତିଗତ ଅନୁଶାସନ ବା ଶୃଙ୍ଖଳାପଦ୍ଧତି ହିଁ ନୈତିକତାର ଭିତ୍ତିଭୂମି । ଏହି ମତଟିର ଅନ୍ୟ ଏକ ରୂପ ପ୍ଲେଟୋ ଓ ହେଗେଲଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଦୁହେଁ ରାଜନୀତିକୁ ନୈତିକତାର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ଲେଟୋ ତାଙ୍କର ‘ରିପବ୍ଲିକ୍’ ନାମକ ଗ୍ରନ୍ଥରେ କହିବାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ର ନୈତିକତାର ବିକାଶର

ପ୍ରତିରୂପ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସଂଗଠନ ତଥା ସଂସ୍ଥାପନ ନୈତିକତା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କରେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ରାଜଶକ୍ତିକୁ ନୈତିକତାସମ୍ମାନ ଶକ୍ତି ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାକୁ ବନ୍ଧପରିକର, ଚରିତ୍ରବାନ୍, ନିଷ୍ଠାପର, ନ୍ୟାୟପରାୟଣ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ଦାର୍ଶନିକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅଧିପତି ବା ରାଜାର ଆସନର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ସେ ପ୍ରଚାର କରିଅଛନ୍ତି । ସେହିପରି ହେଗେଲ୍ ମଧ୍ୟ ନୈତିକତାକୁ ଭିତ୍ତିରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଅଛନ୍ତି ରାଷ୍ଟ୍ରମାତ୍ରକେ ନୈତିକତାର ବାସ୍ତବ ପରିପ୍ରକାଶ । ତେଣୁ ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତିର ମୂଳରେ ନୈତିକତା ହିଁ ନିହିତ ରହିଅଛି । ଏହି ମତ ଦୁଇଟିରୁ ଅନୁମିତ ହେବ, ରାଜନୀତି ଓ ନୈତିକତା ଏପରି ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀଭାବରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ତଥା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯେ ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମତରେ କିନ୍ତୁ ରାଜନୀତି ଓ ନୈତିକତା ଏକ ବୋଲି ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରିହେବ ନାହିଁ । ଆରିଷ୍ଟଟଲ୍ଙ୍କ ମତରେ ମାନବ ରାଜନୀତିକ ଜୀବ ହେଲେହେଁ ସେ ନୈତିକ ଜୀବ ମଧ୍ୟ । ସୁତରାଂ ମାନବ ଜୀବନରେ ରାଜନୀତିକତା ଓ ନୈତିକତା ଉଭୟେ ଜନ୍ମରୁ ହିଁ ନିହିତ । ସୁତରାଂ ମାନବ ଏକାଧାରରେ ରାଜନୀତିକ ଓ ନୈତିକ ଜୀବ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ରାଜନୀତିକତା ଓ ନୈତିକତା ଏକ ବୋଲି କହିବା ବା ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟଟିର ଅଙ୍ଗ ବା ଶାଖା ବୋଲି କହିବା ସମୀଚୀନ ହେବ ନାହିଁ । କାରଣ ରାଜନୀତିକକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକତ୍ର କୌଶଳ, କାପଟ୍ୟ, ଧୂର୍ଭତା ଏବଂ ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହିଂସା, ସନ୍ତାପକାରୀ ବ୍ୟାପାର ଓ ଆକର୍ଷକ ଆକ୍ରମଣ ପ୍ରଭୃତିକୁ ଉପାୟରୂପେ ଅବଲମ୍ବନ କରି କ୍ଷମତା ଓ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ହାସଲ କରାଯାଇଥାଏ । ଅଧର୍ମ ଓ ହିଂସାରେ, ଏକ କଥାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଅନୈତିକତାରେ ଦୃଷ୍ଟିତ ହେଲେ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତି ଆଦର୍ଶର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ନ ପାରେ, ସୁତରାଂ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ସମୟରେ ନୈତିକତାର ସତ୍ତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ରାଜନୀତିର କ୍ଷେତ୍ର ନୈତିକତାର କ୍ଷେତ୍ରରୁ ପୃଥକ୍ ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜନୀତି ଯେ ସବୁବେଳେ
 ନୈତିକତାର ବିରୋଧୀ ହୋଇ ରହିଥିବ, ଏହା କହିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।
 ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଅଛି, ଉଭୟେ ପରସ୍ପରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମତରେ କେବଳ ଏକ ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ
 ବୋଲି କହିଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ କହିବାକୁ
 ହେବ, ରାଜନୀତି ନୈତିକତାରୁ ପୃଥକ୍ ହେଲେ ହେଁ ନୈତିକତା
 ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନ ହେଲେ, ନୈତିକତାକୁ ମୂଳଭିତ୍ତି କରି ପୁଷ୍ଟକତ୍ୱ
 ଲାଭ ନ କଲେ, ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ମମତାମୋହ, ଦଳଗତ ବିସମ୍ଭାବ ପ୍ରଭୃତି
 ବ୍ୟାପିଯାଇ ଜାତି ବା ସମାଜର ଗଣ୍ଠିକୁ ଏକାବେଳକେ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେବ ।
 ରାଜନୀତି ନୈତିକତାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ରହିଲେ ରାଜଶକ୍ତି ବା ନେତୃବର୍ଗ
 ଏଥିପୂର୍ବେ ସୂଚିତ ନାନା ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଅନ୍ୟାଚାରରେ ଚାଲିତ ହୋଇ
 ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଏକ ଆତ୍ମହତରୀଣ କଳହର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିଣତ କରିଦେବେ ।
 ରାଜନୀତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନୈତିକତାର ସହଯୋଗ ବା ସମନ୍ୱୟରେ
 ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ନ ହେଲେ ମାନବଜାତିର ବିକାଶ ଓ ସୌଷ୍ଟବ ସୁଦୂର ପରାହତ
 ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଚଳଷ୍ଟୟଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ସମର୍ଥନ କରି
 ରାଜନୀତିକୁ ନୈତିକତାର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୈତିକତାର ମୂଳ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ ହେଁ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା
 ରହିଅଛି । ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ, ବ୍ୟକ୍ତି ସମକ୍ଷରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୁହେଁ-
 ସମକ୍ଷ ମାତ୍ରକେ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମନ୍ୱିତ ସମାହାର କହିଲେ
 ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ସେଥିଲାଗି ସମକ୍ଷର ବିକାଶ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନର

ବିକାଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଜାତୀୟ ଚରିତ୍ର ବିକଶିତ ନ ହେଲେ
 ରାଷ୍ଟ୍ରର ସୁପରିଚାଳନା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିବ, ମାତ୍ର ଏହି ଜାତୀୟ
 ଚରିତ୍ର, ଏହି ସମ୍ପର୍କିତ ଚରିତ୍ର, ବ୍ୟକ୍ତି ଚରିତ୍ରର ସଂଗଠନ ତଥା
 ଉତ୍କର୍ଷ ଉପରେ ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଭର କରେ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଷ୍ଟ୍ରର
 ଅଧିନାୟକ, ରାଜପୁରୁଷ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ନେତୃବୃନ୍ଦ ହୁଅନ୍ତୁ, ନୈତିକ
 ଚରିତ୍ରରେ ଚରିତ୍ରବାନ୍ ହେବା ବିଧେୟ । ନୈତିକତାବିହୀନ ରାଜନୀତି
 ଅନେକ ସମୟରେ ଏକ ଛତ୍ରାଧିପତ୍ୟର ମୋହରେ ଅନ୍ଧୀଭୂତ ହୋଇ
 ମାନବିକତାର ଯଥାର୍ଥ ବିକାଶର ପଥରୁଦ୍ଧ କରିଦିଏ । ଫଳତଃ ମାନବ
 ସମାଜ ପାଶବିକତାଦୃଷ୍ଟ ଏକ କିଂଭୂତ କିମାକାର ହୋଇଉଠେ । ଏହି
 ସବୁ ବିଷୟ ଯଦି ପରିଣତି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ବୋଧହୁଏ ପ୍ଲେଟୋ ଓ
 ହେଗେଲ୍ ପ୍ରଭୃତି ମନୀଷୀମାନେ ନୈତିକତାକୁ ରାଜନୀତିର ପ୍ରାଣ
 ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ନୈତିକତାର ଉତ୍କର୍ଷ ଓ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଓ ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜନୀତିର ବିଧିବିଧାନ
 ଓ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ମୂଳରେ ନିୟାମକରୂପେ ଅବଲମ୍ବିତ ହେବା
 ଆବଶ୍ୟକ । ଏହିପରି ନୈତିକତାଦୃଷ୍ଟ ରାଜନୀତି ସମ୍ପର୍କିତ ତଥା
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନର ନୈତିକ ଅଗ୍ରଗତିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସହକାରୀ
 ହୋଇପାରେ । କ୍ଷମତା ମୋହରେ ଦୃଢ଼ ତଥା ଉନ୍ମତ୍ତ ହୋଇ ବଳପୂର୍ବକ
 ଆଇନ୍‌କାନ୍ତୁନ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଦିଦେଲେ ଚଳିବ
 ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରନାୟକମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରା ନୈତିକ ଆଦର୍ଶ
 ଓ ବିଚାରଧାରାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବା ସର୍ବତୋଭାବେ ବିଧେୟ,

ଅନ୍ୟଥା ଗଣବିକ୍ଷୋଭର ବିଦ୍ରୋହ ବହି ପ୍ରକୃଳିତ ହୋଇ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସମର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ପରିଣତ କରିଦେବ । ରାଜନୀତିରେ ଅବାରିତ ଯାଦୃଚ୍ଛିକ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବା ପ୍ରଭୁପଣର ବିସ୍ତାର ନୈତିକତାର ବିରୋଧୀ ଓ ତେଣୁ ସର୍ବଥା ଭୟାବହ । ସେଥିପାଇଁ କହୁଁ, ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୈତିକତାର ସ୍ଥାନ କେହି ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ନୈତିକତାର ମହାମନ୍ତ୍ରରେ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ ନ ହେଲେ ରାଜନୀତିକ ପରିସ୍ଥିତି ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରତି ଏକ ଅଶାନ୍ତିକର ବ୍ୟାପାର ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ଆଜିକାଲି ସର୍ବତ୍ର ରାଜନୀତିଜ୍ଞଗଣ ଶାନ୍ତିସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିରତିଶୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇ ଆସୁଛନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରା ତଥା ଆଦର୍ଶ ନୈତିକ ବିଚାରରେ ପ୍ରାଣ ନହେଲେ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନାର ଚିହ୍ନାର ବା ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ମାତ୍ର ।

6. ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚୋଟି ଶବ୍ଦର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସମାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କର : 3×5 = 15

- (କ) ସୂର୍ଯ୍ୟ
- (ଖ) ମୟୂର
- (ଗ) ମେଘ
- (ଘ) ବୃକ୍ଷ
- (ଙ) ଜଳ
- (ଚ) ସାପ
- (ଛ) ସମୁଦ୍ର

7. ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚୋଟି ଶବ୍ଦର ଶୁଦ୍ଧରୂପ ଲେଖି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର
କର : 3×5 = 15

- (କ) ଦୁନ୍ଦ
- (ଖ) ଅପରାହ୍ନ
- (ଗ) ମନଭାବ
- (ଘ) ସୂର୍ଯ୍ୟପରାଗ
- (ଙ) ରଜଗୁଣ
- (ଚ) ସନ୍ଧ୍ୟାସ
- (ଛ) ବାକ୍‌ଦେବୀ

8. ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂଢିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚୋଟିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ
ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କର : 3×5 = 15

- (କ) କୁହାମୁଣ୍ଡା କପିଳା
- (ଖ) ଅନ୍ଧାରକୁ ଟେକା ପକାଇବା
- (ଗ) ଛୁଞ୍ଚିମାଛି ପରୀକ୍ଷା
- (ଘ) ଘୋଷାବଳଦ
- (ଙ) ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
- (ଚ) ଅରଣ୍ୟରୋଦନ
- (ଛ) ଅନ୍ଧକୁଝାମଣା

3. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚୋଯୋଡ଼ା ସମୋଚ୍ଚାରିତ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର :

3×5 = 15

- (କ) କୁଳ – କୁଳ
- (ଖ) କୃତି – କୃତୀ
- (ଗ) ତରଣି – ତରଣୀ
- (ଘ) ଶ୍ରବଣ – ସ୍ରବଣ
- (ଙ) ଶୁକ୍ତି – ସୂକ୍ତି
- (ଚ) କୁଜନ – କୁଜନ
- (ଛ) ବାଳିଶ – ବାଳୀଶ

10. ଯେକୌଣସି ପାଞ୍ଚୋଟି ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖ ଏବଂ ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର :

2×5 = 10

- (କ) ପ୍ରେମ
- (ଖ) ଅଭିମାନ
- (ଗ) କ୍ଷମା
- (ଘ) ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ
- (ଙ) ଶୁଷ୍କ
- (ଚ) ଆସକ୍ତି
- (ଛ) ରାଜା

11. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଞ୍ଚୋଟି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଲେଖ :

1×5 = 5

(କ) ଆୟୁଧ

(ଖ) ଚକ୍ର

(ଗ) ସୌରଭ

(ଘ) ଆବର୍ତ୍ତନ

(ଙ) ଦୁରିତ

(ଚ) ନିୟତ

(ଛ) ପରମାର୍ଥ

12. 'ସ୍ମରଣୀୟ' ଶବ୍ଦଭଳି ପାଞ୍ଚୋଟି 'ଇୟ' ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

1×5 = 5

